

NIELINIOWE ZAGADNIENIA DEFORMACJI SPRĘŻYSTO-PLASTYCZNYCH
I PEŁZANIA MEMBRAN KOŁOWYCH

ZBIGNIEW BYCHAWSKI, HENRYK KOPECKI (KRAKÓW)

1. Wstęp oraz podstawowe związki fizykalne

Zagadnienie dużych ugięć sprężysto-pełzających membran kołowych były przedmiotem rozważań jednego z autorów w pracy [1]. W pracy tej została podana efektywna metoda rozwiązania polegająca na przedstawieniu rozwiązania dla naprężeń w postaci podwójnego szeregu potęgowego, zawierającego «fizyczny» mały parametr. Rozwiązanie odnosi się do małego zaburzenia stanu równowagi sprężystej wywołanego procesem pełzania.

W niniejszej pracy zastosujemy tę samą metodę do problemu bardziej ogólnego. Przedmiotem rozważań będą duże ugięcia membrany kołowej wykonanej z materiału, dla którego spełniony jest następujący związek pomiędzy odkształceniami i naprężeniami:

$$(1.1) \quad \varepsilon_{ij} = L [s_{ij}],$$

gdzie L jest operatorem całkowym o postaci

$$(1.2) \quad L [s_{ij}] = \Phi_E(\sigma_e) s_{ij} + \int_0^t \Phi_C(\sigma_e) s_{ij} dt.$$

W powyższych wzorach Φ_E oznacza funkcję nieliniową dla stanu natychmiastowego, zależną od stanu naprężenia, Φ_C ciekłość, również zależną od stanu naprężenia, ε_{ij} składową tensora odkształceń, s_{ij} składowe dewiatora naprężeń oraz t czas.

Przyjmujemy, że nieliniowe funkcje Φ_E i Φ_C , charakteryzujące zachowanie się materiału, wyrażają się przez intensywność naprężenia

$$(1.3) \quad \sigma_e^2 = \frac{3}{2} s_{ij} s_{ij};$$

zależność ta ma postać funkcji potęgowych

$$(1.4) \quad \Phi_E = \frac{3}{2} A \sigma_e^{m-1}, \quad \Phi_C = \frac{3}{2} B \sigma_e^{n-1},$$

gdzie A i B oznaczają stałe fizyczne materiału, a m i n liczby naturalne charakteryzujące stopień nieliniowości związków, przy czym $m, n > 1$.

Z przyjętego prawa fizykalnego (1.1) możemy wyprowadzić wnioski dotyczące przypadków szczególnych. Przypadki te związane są z wielkością rozpatrywanego przedziału czasu. Dla małych wartości czasu t drugi wyraz w równaniu (1.2) można pominąć, natomiast dla dużych przedziałów czasu zaniedbać można wyraz pierwszy. Pierwszy przypadek odpowiada stanowi natychmiastowemu, drugi zaś stanowi czystego pełzania.

W niniejszej pracy rozpatrzmy stadium pośrednie, w którym należy uwzględnić obydwa efekty opisane równaniem (1.2).

Zależność między składowymi dewiatora naprężeń i składowymi tensora naprężeń możemy przedstawić w postaci

$$(1.5) \quad s_{ij} = \sigma_{ij} - \frac{1}{3} \sigma_{kk} \delta_{ij},$$

gdzie δ_{ij} oznacza symbol Kroneckera. Intensywność naprężenia wyrazimy w formie

$$(1.6) \quad \sigma_e^2 = C^2 \Omega,$$

gdzie C jest stałą, której znaczenie podane zostanie w p. 2.

Uwzględniając zależność (1.6) funkcje (1.4) możemy przedstawić w postaci

$$(1.7) \quad \Phi_E = \frac{3}{2} A \Omega^{\frac{1}{2}(m-1)} C^{m-1}, \quad \Phi_C = \frac{3}{2} B \Omega^{\frac{1}{2}(n-1)} C^{n-1}.$$

Jeżeli równanie (1.1) zróżniczkujemy względem czasu, otrzymamy następujący związek (kropka oznacza pochodną względem czasu):

$$(1.8) \quad \dot{s}_{ij} = \dot{L} [s_{ij}],$$

gdzie operator

$$(1.9) \quad \dot{L} [s_{ij}] = \frac{d}{dt} [\Phi_E(\sigma_e) s_{ij}] + \Phi_C(\sigma_e) s_{ij}.$$

2. Równania podstawowe

Rozpatrujemy kołową membranę jak w pracy [1], zamocowaną na brzegu $\varrho = 1$ ($\varrho = (r/R)^2$, R oznacza promień membrany) i obciążoną równomiernie stałym ciśnieniem o intensywności p .

Prędkości odkształceń w kierunkach promieniowym i obwodowym są odpowiednio równe

$$(2.1) \quad \dot{\varepsilon}_r = \frac{2}{R} \left(\sqrt{\varrho} \frac{d\dot{u}}{d\varrho} + \frac{2}{R} \varrho \frac{d\dot{w}}{d\varrho} \frac{d\dot{w}}{d\varrho} \right), \quad \dot{\varepsilon}_\varphi = \frac{1}{R} \frac{\dot{u}}{\sqrt{\varrho}},$$

gdzie u, w oznaczają odpowiednio przemieszczenie wzdłuż promienia oraz ugięcie.

Warunek nieściśliwości materiału wyrażamy przez składowe prędkości odkształceń:

$$(2.2) \quad \dot{\varepsilon}_z = -(\dot{\varepsilon}_r + \dot{\varepsilon}_\varphi).$$

Równania równowagi dla elementu membrany w stanie odkształconym sprowadzamy do następującego układu:

$$(2.3) \quad 2\sqrt{\varrho} \frac{d}{d\varrho} (\sqrt{\varrho} \sigma_r) - \sigma_\varphi = 0, \quad \sigma_r \frac{d\bar{w}}{d\varrho} = -C,$$

gdzie h jest grubością membrany, a

$$(2.4) \quad \bar{w} = \frac{w}{h}, \quad C = \frac{p}{4} \left(\frac{R}{h} \right)^2.$$

Do równań równowagi oraz do związków fizykalnych wprowadzamy bezwymiarową funkcję naprężeń o postaci

$$(2.5) \quad z = \frac{\varrho \sigma_r}{C},$$

co pozwala wyrazić naprężenia w formie

$$(2.6) \quad \sigma_r = \frac{C}{\varrho} z, \quad \sigma_\varphi = \frac{C}{\varrho} (2z' \varrho - z),$$

gdzie $z' = dz/d\varrho$, a równanie równowagi (2.3)₂ oraz występującą w zależności (1.6) funkcję Ω doprowadzamy do postaci

$$(2.7) \quad \frac{d\bar{w}}{d\varrho} = -\frac{\varrho}{z}, \quad \Omega = 3 \left(\frac{z}{\varrho} \right)^2 - \sigma \frac{zz'}{\varrho} + 4z'^2.$$

Zgodnie z zależnością (1.5) mamy

$$(2.8) \quad s_r = \frac{1}{3} (2\sigma_r - \sigma_\varphi) = \frac{C}{3\varrho} (3z - 2\varrho z'),$$

$$s_\varphi = \frac{1}{3} (2\sigma_\varphi - \sigma_r) = \frac{C}{3\varrho} (4\varrho z' - 3z).$$

Z równań (2.1)₁ i (2.1)₂ otrzymujemy warunek nierozdzielności odkształceń

$$(2.9) \quad 2\varrho \frac{d\dot{\varepsilon}_\varphi}{d\varrho} + (\dot{\varepsilon}_\varphi - \dot{\varepsilon}_r) = -\frac{p}{C} \varrho \frac{d\dot{w}}{d\varrho} \frac{d\bar{w}}{d\varrho},$$

który po podstawieniu zależności (2.7) i (2.8) przyjmuje ostatecznie postać

$$(2.10) \quad 2 \frac{d}{d\varrho} \dot{L} \left[\frac{C}{3\varrho} (4z' \varrho - 3z) \right] + \frac{1}{\varrho} \left\{ \dot{L} \left[\frac{C}{3\varrho} (4z' - 3z) \right] - \right. \\ \left. - \dot{L} \left[\frac{C}{3\varrho} (3z - 2\varrho z') \right] \right\} = \frac{p}{C} \frac{\dot{z}}{\varrho} \left(\frac{\varrho}{z} \right)^2.$$

Równanie (2.10) wraz z równaniem równowagi (2.7)₁ oraz odpowiednimi warunkami brzegowymi i początkowymi formułuje problem nieliniowo-sprężystej i pełzającej membrany kołowej, rozpatrywanej w zakresie geometrycznej nieliniowości.

3. Warunki brzegowe i początkowe

Dla rozpatrywanej membrany przyjmujemy następujące warunki brzegowe (spełnione dla dowolnego czasu t):

1. Przesunięcia oraz prędkości przemieszczeń na brzegu membrany są równe zeru, czyli

$$(3.1) \quad [u(\varrho)]_{\varrho=1} = 0, \quad [\dot{u}(\varrho)]_{\varrho=1} = 0 \quad \text{lub} \quad \left[\dot{L} \left[\frac{C}{3\varrho} (4z'\varrho - 3z) \right] \right]_{\varrho=1} = 0.$$

2. Ugięcie na brzegu membrany

$$(3.2) \quad [\bar{w}(\varrho)]_{\varrho=1} = 0.$$

3. W środku membrany ($\varrho = 0$) naprężenia są sobie równe.

Przyjmujemy, że stan początkowy dla procesu pełzania jest stanem natychmiastowym, który w danym problemie może być traktowany jako 1) stan nieliniowo-sprężysty, 2) stan sprężysto-plastyczny (nie rozpatruje się odciążenia) lub 3) jako stan przejściowego pełzania. Dla dowolnego ϱ mamy więc

$$(3.3) \quad \begin{aligned} [\sigma_r]_{t=0} &= \sigma_{r_0} & \text{lub} & & [z(t)]_{t=0} &= z_0, \\ [\sigma_\varphi]_{t=0} &= \sigma_{\varphi_0} & \text{lub} & & [2\varrho z' - z]_{t=0} &= 2\varrho z'_0 - z_0, \\ [\bar{w}(t)]_{t=0} &= \bar{w}_0. \end{aligned}$$

Stan natychmiastowy określa następujący układ równań:

$$(3.4) \quad \begin{aligned} \frac{d\bar{w}_0}{d\varrho} &= -\frac{\varrho}{z_0}, \\ 2 \frac{d}{d\varrho} L_0 \left[\frac{C}{3\varrho} (4z'_0\varrho - 3z_0) \right] + \frac{1}{\varrho} \left\{ L_0 \left[\frac{C}{3\varrho} (4z'_0\varrho - 3z_0) \right] - \right. \\ &\quad \left. - L_0 \left[\frac{C}{3\varrho} (3z_0 - 2z'_0\varrho) \right] \right\} = -\frac{P}{2C} \left(\frac{\varrho}{z_0} \right)^2, \end{aligned}$$

gdzie operator

$$(3.5) \quad L_0 = [L]_{t=0}.$$

4. Metoda rozwiązania oraz pierwsze rozwinięcie równania podstawowego

Podobnie jak w pracy [1] rozwiązanie równania (2.10) przedstawiamy w postaci podwójnego szeregu potęgowego

$$(4.1) \quad z = \sum_{i=0}^{\infty} \sum_{k=0}^{\infty} z_{ik}(t) \alpha^k \varrho^{i+1},$$

gdzie α jest małym parametrem szeregu o postaci

$$(4.2) \quad \alpha = \frac{B}{A} C^{n-m}.$$

Gdy $\alpha = 0$, szereg powyższy przedstawia rozwiązanie dla stanu natychmiastowego

$$(4.3) \quad z_0 = \sum_{i=0}^{\infty} z_{i0} \varrho^{i+1}.$$

Przedstawiając w formie rozwiniętej operatory występujące w równaniu (2.10) otrzymujemy po przekształceniach

$$(4.4) \quad 8 \{2\Omega^{\frac{1}{2}(m-1)} z''\varrho + [(m-1)\Omega^{\frac{1}{2}(m-3)}\dot{\Omega} + 2\alpha\Omega^{\frac{1}{2}(n-1)}] z''\varrho\} + \\ + 2(m-1)\Omega^{\frac{1}{2}(m-3)}\Omega'(4z'\varrho - 3z) + \{(m-1)\Omega^{\frac{1}{2}(m-5)}[(m-3)\dot{\Omega}\Omega' + \\ + 2\Omega\dot{\Omega}'] + 2\alpha(n-1)\Omega^{\frac{1}{2}(n-3)}\Omega'\}(4z'\varrho - 3z) = 4\gamma z \left(\frac{\varrho}{z}\right)^3,$$

gdzie $\gamma = p/AC^{m+1}$.

Aby uniknąć podnoszenia do potęgi podwójnego szeregu potęgowego, przedstawimy początkowo rozwiązanie równania (4.4) w postaci pojedynczego szeregu potęgowego

$$(4.5) \quad z = \sum_{v=0}^{\infty} z_v \varrho^{v+1},$$

gdzie

$$(4.6) \quad z_v = \sum_{q=0}^{\infty} z_{vq}(t) \alpha^q.$$

Podstawiając szereg (4.5) do równania (4.4) otrzymujemy następujący warunek, który musi być spełniony dla dowolnego ϱ :

$$(4.7) \quad \sum_{v=0}^{\infty} \{8[2a_v + (m-1)b_v + 2ac_v] + 2(m-1)d_v + (m-1)(m-3)e_v + \\ + 2(m-1)f_v + 2\alpha(n-1)g_v - 4\gamma h_v \varrho\} \varrho^v = 0.$$

Z powyższego warunku znajdziemy następujące wzory na współczynniki:

$$a_k = \sum_{v=0}^k v(v+1) z_v \Omega_{k-v}^{1m}, \quad \Omega_0^{1m} = z_0^{m-1}, \\ \Omega_k^{1m} = \frac{1}{2kz_0^2} \sum_{v=1}^k [v(m+1) - 2k] \Omega_v \Omega_{k-v}^{1m}, \\ \Omega_k = 3a_k^1 - 6a_k^2 + 4a_k^3, \quad a_k^1 = \sum_{v=0}^k z_v z_{k-v}, \quad a_k^2 = \sum_{v=0}^k (v+1) z_v z_{k-v}, \\ a_k^3 = \sum_{v=1}^k (v+1)(k-v+1) z_v z_{k-v}, \quad b_k = \sum_{v=0}^k v(v+1) z_v \Omega_{k-v}^*, \\ \Omega_k^* = \sum_{v=0}^k \Omega_v^{3m} \Omega_{k-v}, \quad \Omega_0^{3m} = z_0^{m-3}, \quad \Omega_k^{3m} = \frac{1}{2kz_0^2} \sum_{v=1}^k [v(m-1) - \\ - 2k] \Omega_v \Omega_{k-v}^{3m},$$

$$\begin{aligned}
 \Omega_k &= 3\dot{a}_k^1 - 6\dot{a}_k^2 + 4\dot{a}_k^3, & c_k &= \sum_{v=0}^k v(v+1) z_v \Omega_{k-v}^{1n}, & \Omega_0^{1n} &= z_0^{n-1}, \\
 \Omega_k^{1n} &= \frac{1}{2kz_0^2} \sum_{v=1}^k [v(n+1) - 2k] \Omega_v \Omega_{k-v}^{1n}, & d_k &= \sum_{v=1}^k (4v+1) \dot{z}_v \Omega_{k-v}^{**}, \\
 \Omega_k^{**} &= \sum_{v=0}^k \Omega_v^{3m} \Omega_{k-v}', & \Omega_k' &= k\Omega_k, & e_k &= \sum_{v=0}^k (4v+1) z_v \bar{\Omega}_{k-v}, \\
 \bar{\Omega}_k &= \sum_{v=0}^k \bar{\Omega}_v^* \Omega_{k-v}^{5m}, & \bar{\Omega}_k^* &= \sum_{v=0}^k \dot{\Omega}_v \Omega_{k-v}', & \Omega_0^{5m} &= z_0^{m-5}, \\
 \Omega_k^{5m} &= \frac{1}{2kz_0^2} \sum_{v=1}^k [v(m-3) - 2k] \Omega_v \Omega_{k-v}^{5m}, & f_k &= \sum_{v=0}^k (4v+1) z_v \bar{\bar{\Omega}}_{k-v}, \\
 \bar{\bar{\Omega}}_k &= \sum_{v=0}^k \bar{\bar{\Omega}}_v^* \Omega_{k-v}^{5m}, & \bar{\bar{\Omega}}_k^* &= \sum_{v=0}^k \dot{\Omega}_v' \Omega_{k-v}, & \dot{\Omega}_k' &= k\dot{\Omega}, \\
 g_k &= \sum_{v=0}^k (4v+1) z_v \bar{\Omega}_{k-v}^{**}, & \bar{\Omega}_k^{**} &= \sum_{v=0}^k \Omega_v' \Omega_{k-v}^{3n}, \\
 \Omega_0^{3n} &= z_0^{n-3}, & \Omega_k^{3n} &= \frac{1}{2kz_0^2} \sum_{v=1}^k [v(n-1) - 2k] \Omega_v \Omega_{k-v}^{3n}, \\
 (4.8) \quad h_k &= \frac{1}{h_0^1} h_k^1, & h_k^1 &= \sum_{v=0}^k \dot{z}_v h_{k-v}^2, & h_0^0 &\equiv z_0^3, & h_k^0 &= \frac{1}{kz_0} \sum_{v=1}^k (4v-k) z_v h_{k-v}^0, \\
 h_0^2 &= 1, & h_k^2 &+ \frac{1}{h_0^0} \sum_{v=1}^k h_v^0 h_{k-v}^2 = 0.
 \end{aligned}$$

Warunek (4.7) przedstawia rekurencyjny układ liniowych równań różniczkowych zawierający nieznanne współczynniki $z_k(t)$, z którego po rozwinięciu za pomocą wzorów (4.8) otrzymujemy kolejno

$$\begin{aligned}
 \dot{z}_1 + \left(k_0 \frac{\dot{z}_0}{z_0} + k_1 a z_0^{n-m} \right) z_1 &= 8k_2 \gamma \frac{\dot{z}_0}{z_0^{m+2}}, \\
 \dot{z}_2 + \left(k_0 \frac{\dot{z}_0}{z_0} + k_1 a z_0^{n-m} \right) z_2 &= 8k_2 \gamma \left(\frac{1}{3} \frac{\dot{z}_1}{z_0^{m+2}} - \frac{z_1 \dot{z}_0}{z_0^{m+3}} \right) - k_3 \frac{\dot{z}_1 z_1}{z_0} - \\
 (4.9) \quad & - k_4 \frac{\dot{z}_0 z_1^2}{z_0^2} - k_5 a z_1^2 z_0^{n-m-1}, \\
 \dot{z}_3 + \left(k_0 \frac{\dot{z}_0}{z_0} + k_1 a z_0^{n-m} \right) z_3 &= \gamma k_2 \left[\frac{4}{3} \frac{\dot{z}_2}{z_0^{m+2}} - 4 \left(\frac{\dot{z}_1 z_1}{z_0^{m+3}} + \frac{\dot{z}_0 z_2}{z_0^{m+3}} \right) + \right. \\
 & + 8 \frac{\dot{z}_0 z_1^2}{z_0^{m+4}} \left. \right] - k_6 \frac{\dot{z}_1 z_1^2}{z_0^2} - k_7 \frac{\dot{z}_1 z_2}{z_0} - k_8 \frac{\dot{z}_2 z_1}{z_0} - k_9 \frac{\dot{z}_0 z_1 z_2}{z_0^2} - k_{10} \frac{z_1^3 \dot{z}_0}{z_0^3} - \\
 & - a (k_{11} z_1^3 z_0^{n-m-2} + k_{12} z_1 z_2 z_0^{n-m-1}),
 \end{aligned}$$

W powyższych równaniach przyjęto następujące oznaczenia:

$$(4.10) \quad \begin{aligned} k_0 &= m-1, & k_1 &= \frac{n+3}{m+3}, & k_2 &= \frac{1}{16(m+3)}, & k_3 &= \frac{(4m+21)(m-1)}{3(m+3)}, \\ k_4 &= \frac{(m-1)(4m^2-6m-1)}{6(m+3)}, & k_5 &= \frac{(n-1)(4n+21)}{6(m+3)}, \\ k_6 &= \frac{(m-1)(4m^2+20m-33)}{4(m+3)}, & k_7 &= \frac{(m-1)(3m+17)}{2(m+3)}, \\ k_8 &= \frac{(m-1)(3m+13)}{2(m+3)}, & k_9 &= \frac{(m-1)(3m^2-m+2)}{2(m+3)}, \\ k_{10} &= \frac{(m-1)(4m^3+17m^2-80m+123)}{3(m+3)}, \\ k_{11} &= \frac{(n-1)(4n^2+25n-20)}{12(m+3)}, & k_{12} &= \frac{3(n-1)(n+6)}{2(m+3)}. \end{aligned}$$

5. Pierwsze i drugie rozwinięcie warunków brzegowych

Dokonyamy obecnie rozwinięcia warunku brzegowego (3.1). W tym celu rozwijamy operator L występujący w warunku (3.1), a następnie podstawiamy do niego szereg (4.5). W ten sposób otrzymujemy najpierw

$$(5.1) \quad 2\Omega^{\frac{1}{2}(m-1)} \left(4z' - 3 \frac{z}{\rho} \right) + \left[(m-1) \Omega^{\frac{1}{2}(m-3)} \dot{\Omega} + 2\alpha \Omega^{\frac{1}{2}(n-1)} \right] \left(4z' - 3 \frac{z}{\rho} \right) \Big|_{\rho=1} = 0,$$

a następnie

$$(5.2) \quad \sum_{v=0}^{\infty} 2\eta_v^0 + (m-1)\eta_v^1 + 2\alpha\eta_v^2 = 0,$$

gdzie

$$(5.3) \quad \begin{aligned} \eta_k^0 &= \sum_{v=0}^k (4v+1) z_v \Omega_{k-v}^{1m}, & \eta_k^1 &= \sum_{v=0}^k (4v+1) z_v \Omega_{k-v}^0, \\ \Omega_k^0 &= \sum_{v=0}^k \Omega_v^{3m} \dot{\Omega}_{k-v}, & \eta_k^2 &= \sum_{v=0}^k (2v+1) z_v \Omega_{k-v}^{1n}. \end{aligned}$$

Warunek (5.2) przedstawia równanie różniczkowe, które po rozwinięciu przyjmuje postać (uwzględniono 3 wyrazy rozwinięcia)

$$(5.4) \quad \begin{aligned} 2 [(\dot{z}_0 + 5\dot{z}_1 + 9\dot{z}_2 + \dots) z_0^{m-1} + (z_0 + 5z_1 + 9z_2 + \dots) \alpha z_0^{n-1}] + \\ + k_0 [k_0^1 z_1^2 \dot{z}_0 z_0^{m-3} + k_0^2 z_2 \dot{z}_0 z_0^{m-2} + k_0^3 z_1 z_0^{m-2} + 2(\dot{z}_0 + 2\dot{z}_1 + 3\dot{z}_2) z_0^{m-1} + \\ + k_0^4 \dot{z}_0 z_1 z_0^{m-2} + \dots] + \alpha(n-1) [(4z_1 + 6z_2) z_0^{n-1} + k_0^5 z_1^2 z_0^{n-2} + \dots] = 0, \end{aligned}$$

gdzie wprowadzono oznaczenia

$$(5.5) \quad \begin{aligned} k_0^1 &= 4m^2 + 7m - 30, & k_0^2 &= 6(m+2), & k_0^3 &= (4m+15), \\ k_0^4 &= 2(2m+3), & k_0^5 &= 4n+15. \end{aligned}$$

Drugie rozwinięcie warunku brzegowego (3.1) polega na podstawieniu do równania (5.4) szeregu potęgowego (4.6). Aby tego dokonać określimy następujące wyrażenia:

$$(5.6) \quad z_v^{\bar{m}} = \left(\sum_{q=0}^{\infty} z_{vq} \alpha^q \right)^{\bar{m}} = \sum_{q=0}^{\infty} g_{vq}^0(\bar{m}) \alpha^q,$$

$$g_{v0}^0 = z_{v0}^{\bar{m}}, \quad g_{vk}^0 = \frac{1}{k z_{v0}^{\bar{m}}} \sum_{q=1}^k [q(\bar{m}+1) - k] z_{vq} g_{v, k-q}^0,$$

gdzie $\bar{m}$ jest liczbą naturalną.

Po uwzględnieniu zależności (5.6) warunek brzegowy (5.2) możemy przedstawić w postaci

$$(5.7) \quad 2 \sum_{q=0}^{\infty} \alpha^q [(g_q^1 + 5g_q^2 + 9g_q^3 + \dots) + \alpha (g_q^4 + 5g_q^5 + 9g_q^6 + \dots)] + \\ + k_0 \sum_{q=0}^{\infty} \alpha^q [2g_q^1 + 4g_q^2 + 6g_q^3 + k_0^1 g_q^7 + k_0^2 g_q^8 + 2k_0^3 g_q^9 + k_0^4 g_q^{10}] + \\ + (n-1) \sum_{q=0}^{\infty} \alpha^{q+1} [4g_q^5 + 6g_q^6 + k_0^5 g_q^{11} + \dots] = 0,$$

gdzie przyjęliśmy oznaczenia:

$$(5.8) \quad \begin{aligned} g_k^1 &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0(m-1) z_{0, k-q}, & g_k^2 &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0(m-1) z_{1, k-q}, \\ g_k^3 &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0(m-1) z_{2, k-q}, & g_k^4 &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0(n-1) z_{0, k-q}, \\ g_k^5 &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0(n-1) z_{1, k-q}, & g_k^6 &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0(n-1) z_{2, k-q}, \\ g_k^7 &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0(m-3) \bar{z}_{2, k-q}, & \bar{z}_{2k} &= \sum_{q=0}^k g_{1q}^0(2) z_{0, k-q}, \\ g_k^8 &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0(m-2) \bar{z}_{3, k-q}, & \bar{z}_{3k} &= \sum_{q=0}^k z_{0q} z_{2, k-q}, \\ g_q^9 &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0(m-2) \bar{z}_{1, k-q}, & g_k^{10} &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0(m-2) \bar{z}_{0, k-q}, \\ \bar{z}_{1k} &= \sum_{q=0}^k z_{1q} z_{1, k-q}, & z_{0k} &= \sum_{q=0}^k z_{0q} z_{1, k-q}, \\ g_k^{11} &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0(n-2) \bar{z}_{4, k-q}, & \bar{z}_{4k} &= \sum_{q=0}^k z_{1q} z_{1, k-q}. \end{aligned}$$

Jeżeli w równaniu (5.7) przyjmiemy $\alpha = 0$ otrzymujemy warunek brzegowy dla stanu natychmiastowego.

6. Drugie rozwinięcie równań podstawowych

Określmy rozwiązanie rekurencyjnego układu równań (4.9) podstawiając do niego szereg potęgowy (4.6). Otrzymujemy kolejno

$$\begin{aligned}
 \sum_{q=0}^{\infty} (\eta_q^0 + k_0 \eta_q^1 + k_1 \alpha \eta_q^2 - 8k_2 \gamma \eta_q^3) \alpha^q &= 0, \\
 \sum_{q=0}^{\infty} (\eta_q^4 + k_0 \eta_q^5 + k_1 \alpha \eta_q^6 - \frac{8}{3} k_2 \gamma \eta_q^7 + 8k_2 \gamma \eta_q^8 + k_3 \eta_q^9 + \\
 (6.1) \quad &+ k_4 \eta_q^{10} + k_5 \alpha \eta_q^{11}) \alpha^q = 0, \\
 \sum_{q=0}^{\infty} [\eta_q^{12} + k_0 \eta_q^{13} + k_1 \alpha \eta_q^{14} - \frac{4}{3} \gamma k_2 \eta_q^{15} + 4\gamma k_2 \eta_q^{16} + 4\gamma k_2 \eta_q^{17} - \\
 - 8\gamma k_2 \eta_q^{18} + k_6 \eta_q^{19} + k_7 \eta_q^{20} + k_8 \eta_q^{21} + k_9 \eta_q^{22} + k_{10} \eta_q^{23} + \alpha(k_{11} \eta_q^{24} + k_{12} \eta_q^{25})] \alpha^q &= 0.
 \end{aligned}$$

W powyższych wzorach przyjęliśmy następujące oznaczenia:

$$\begin{aligned}
 \eta_k^0 &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0 (m+2) \dot{z}_{1,k-q}, & \eta_k^1 &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0 (m+1) \dot{z}_{0,k-q}, \\
 \dot{z}_{0k} &= \sum_{q=0}^k \dot{z}_{0q} z_{1,k-q}, & \eta_k^2 &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0 (n+2) z_{1,k-q}, \\
 \eta_k^3 &= \dot{z}_{0q}, & \eta_k^4 &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0 (m+3) \dot{z}_{2,k-q}, \\
 \eta_k^5 &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0 (m+2) \dot{z}_{1,k-q}, & \dot{z}_{1k} &= \sum_{q=0}^k \dot{z}_{0q} z_{2,k-q}, \\
 \eta_k^6 &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0 (n+3) z_{2,k-q}, & \eta_k^7 &= \sum_{q=0}^k z_{0q} \dot{z}_{1,k-q}, \\
 (6.2) \quad \eta_k^8 &= \sum_{q=0}^k \dot{z}_{0q} z_{1,k-q}, & \eta_k^9 &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0 (m+2) \dot{z}_{2,k-q}, \\
 \dot{z}_{2k} &= \sum_{q=0}^k \dot{z}_{1q} z_{1,k-q}, & \eta_k^{10} &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0 (m+1) \dot{z}_{3,k-q}, \\
 \dot{z}_{3k} &= \sum_{q=0}^k g_{1q}^0 (2) \dot{z}_{0,k-q}, & \eta_k^{11} &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0 (n+2) g_{1,k-q}^0 (2), \\
 \eta_k^{12} &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0 (m+4) \dot{z}_{3,k-q}, & \eta_k^{13} &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0 (m+3) \dot{z}_{4,k-q}, \\
 \dot{z}_{4k} &= \sum_{q=0}^k \dot{z}_{0q} z_{3,k-q}, & \eta_k^{14} &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0 (n+4) z_{3,k-q}, \\
 \eta_k^{15} &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0 (2) \dot{z}_{2,k-q}, & \eta_k^{16} &= \sum_{q=0}^k z_{1q} \dot{z}_{5,k-q}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \dot{\bar{z}}_{5k} &= \sum_{q=0}^k \dot{z}_{1q} z_{0, k-q}, & \eta_k^{17} &= \sum_{q=0}^k z_{2q} \dot{z}_{6, k-q}, \\
 \dot{\bar{z}}_{6k} &= \sum_{q=0}^k \dot{z}_{0q} z_{0, k-q}, & \eta_k^{18} &= \sum_{q=0}^k g_{1q}^0(2) \dot{z}_{0, k-q}, \\
 \eta_k^{19} &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0(m+2) \dot{\bar{z}}_{7, k-q}, & \dot{\bar{z}}_{7k} &= \sum_{q=0}^k g_{1q}^0(2) \dot{z}_{1, k-q}, \\
 \eta_k^{20} &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0(m+3) \dot{\bar{z}}_{8, k-q}, & \dot{\bar{z}}_{8k} &= \sum_{q=0}^k \dot{z}_{1q} z_{2, k-q}, \\
 (6.2) \quad \eta_k^{21} &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0(m+3) \dot{\bar{z}}_{9, k-q}, & \dot{\bar{z}}_{9k} &= \sum_{q=0}^k \dot{z}_{2k} z_{1, k-q} \\
 [c. d.] & & & \\
 \eta_k^{22} &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0(m+2) \dot{\bar{z}}_{10, k-q}, & \dot{\bar{z}}_{10, k} &= \sum_{q=0}^k \dot{z}_{0q} \bar{z}_{11, k-q}, \\
 \bar{z}_{11k} &= \sum_{q=0}^k z_{1q} z_{2, k-q}, & \eta_k^{23} &= \sum_{q=0}^k g_{0q}^0(m+1) \dot{\bar{z}}_{12, k-q}, \\
 \dot{\bar{z}}_{12, k} &= \sum_{q=0}^k g_{1q}^0(3) \dot{z}_{0, k-q}, & \eta_k^{24} &= \sum_{q=0}^k g_{1q}^0(3) g_{0, k-q}^0(m+2), \\
 \eta_k^{25} &= \sum_{q=0}^k g_{0k}^2(n+3) \bar{z}_{13, k-q}, & \bar{z}_{13k} &= \sum_{q=0}^k z_{1q} z_{2, k-q}.
 \end{aligned}$$

W celu określenia wpływu pełzania na rozwiązanie powrócimy do układu równań (6.1). Z pierwszego układu równań (6.1) otrzymujemy kolejno

$$\begin{aligned}
 z_{11} &= \left(8k_2 \gamma \frac{1}{D_0^{m+2}} - k_0 \frac{D_1}{D_0} \right) z_{01} - k_1 D_1 D_0^{n-m} t, \\
 z_{12} &= 8k_2 \gamma \frac{1}{D_0^{m+2}} z_{02} - k_1 D_0^{n-m} \left\{ \int_0^t \left[z_{11} + (n+2) \frac{D_1}{D_0} z_{01} \right] dt \right\} - \frac{k_0}{D_0} \left\{ D_1 z_{02} + \right. \\
 &\quad \left. + \int_0^t \left[z_{11} \dot{z}_{01} + (m+1) \frac{D_1}{D_0} z_{01} \dot{z}_{01} \right] dt \right\} - (m+2) \int_0^t \frac{z_{01} \dot{z}_{11}}{D_0} dt, \\
 z_{13} &= 8k_2 \gamma \frac{1}{D_0^{m+2}} z_{03} - \frac{m+2}{D_0} \int_0^t z_{01} \dot{z}_{12} dt - \frac{m+2}{2} \left[(m+1) \frac{1}{D_0^2} \int_0^t z_{01}^2 \dot{z}_{11} dt + \right. \\
 &\quad \left. + \frac{1}{D_0} \int_0^t z_{02} \dot{z}_{11} dt \right] - k_0 \left\{ \frac{1}{D_0} \left[\int_0^t \dot{z}_{01} z_{12} dt + \int_0^t \dot{z}_{02} z_{11} dt + D_1 z_{03} \right] + \right. \\
 &\quad \left. + \frac{m+1}{D_0^2} \left[\int_0^t z_{01} z_{11} \dot{z}_{01} dt + D_1 \int_0^t z_{01} \dot{z}_{02} dt + \frac{mD_1}{2D_0} \int_0^t z_{01}^2 \dot{z}_{01} dt + \right. \right.
 \end{aligned}$$

$$+ D_1 \int_0^t z_{02} \dot{z}_{01} dt \Big] \Big\} - k_1 \left\{ D_0^{n-m} \int_0^t z_{12} dt + (n+2) D_0^{n-m-1} \int_0^t z_{01} z_{11} dt + \right. \\ \left. + \frac{n+1}{2} D_0^{n-m-2} D_1 \left[\int_0^t z_{01}^2 dt + D_0 \int_0^t z_{02} dt \right] \right\},$$

gdzie

$$(6.3) \quad D_0 = z_{00}, \quad D_1 = z_{10}, \quad D_2 = z_{20}, \quad \dots$$

Z drugiego układu równań (6.1) mamy

$$(6.4) \quad z_{21} = \left(\frac{8}{3} k_2 \gamma \frac{1}{D_0^{m+2}} - k_3 \frac{D_1}{D_0} \right) z_{11} - \left(k_0 \frac{D_2}{D_0} + k_4 \frac{D_1^2}{D_0^2} + 8\gamma k_2 \frac{D_1}{D_0^{m+3}} \right) z_{01} - \\ - D_0^{n-m} \left(k_1 D_2 + k_5 \frac{D_1^2}{D_0} \right) t,$$

$$z_{22} = \frac{8}{3} k_2 \gamma \frac{1}{D_0^{m+2}} \left(z_{12} + \frac{1}{D_0} \int_0^t z_{01} \dot{z}_{11} dt \right) - (m+3) \frac{1}{D_0} \int_0^t z_{01} \dot{z}_{21} dt - \\ - k_0 \left\{ \frac{1}{D_0} \left[\int_0^t \dot{z}_{01} z_{21} dt + D_2 z_{02} + \frac{D_2}{D_0} (m+2) \int_0^t z_{01} \dot{z}_{01} dt \right] \right\} - \\ - k_1 D_0^{n-m} \left[\int_0^t z_{21} dt + (n+3) \frac{D_2}{D_0} \int_0^t z_{01} dt \right] - 8k_2 \gamma \frac{1}{D_0^{m+3}} \left[\int_0^t \dot{z}_{01} z_{11} dt + \right. \\ \left. + D_1 z_{02} \right] - k_3 \frac{1}{D_0} \left[\int_0^t \dot{z}_{11} z_{11} dt + D_1 z_{12} + (m+2) \frac{D_1}{D_0} \int_0^t z_{01} \dot{z}_{11} dt \right] - \\ - k_4 \frac{1}{D_0^2} \left[D_1^2 z_{02} + 2D_1 \int_0^t z_{11} \dot{z}_{01} dt + (m+1) \frac{D_1^2}{D_0} \int_0^t z_{01} \dot{z}_{01} dt \right] - \\ - k_5 \left\{ D_1 D_0^{n-m-1} \left[\int_0^t z_{11} dt + (n+2) \frac{D_1}{D_0} \int_0^t z_{01} dt \right] \right\}.$$

Trzecie z równań (6.1) dostarcza nam zależności

$$(6.5) \quad z_{31} = \left(\frac{4}{3} \gamma k_2 \frac{1}{D_0^{m+2}} - k_8 \frac{D_1}{D_0} \right) z_{21} - \left(4\gamma k_2 \frac{D_2}{D_0^{m+3}} - 8\gamma k_2 \frac{D_1^2}{D_0^{m+4}} + \right. \\ \left. + k_0 \frac{D_3}{D_0} + k_9 \frac{D_1 D_2}{D_0^2} - k_{10} \frac{D_1^3}{D_0^3} \right) z_{01} - \left(4k_2 \gamma \frac{D_1}{D_0^{m+3}} + k_6 \frac{D_1^2}{D_0^2} + k_7 \frac{D_2}{D_0} \right) z_{11} - \\ - [k_1 D_3 D_0^{n-m} + k_{11} D_1^3 D_0^{n-m-2} + k_{12} D_1 D_2 D_0^{n-m-1}] t.$$

Występujące w powyższych współczynnikach funkcje czasu z_{0q} określamy z warunku brzegowego (5.8). Funkcje te możemy wyznaczyć z dowolną dokładnością w zależności od przyjętej ilości wyrazów rozwinięcia warunku (5.8). Uwzględniając dwa wyrazy rozwinięcia otrzymujemy kolejno:

$$z_{01} = \bar{A}t, \quad z_{02} = \int_0^t \bar{B}(t) dt,$$

gdzie

$$(6.6) \quad \bar{A} = \frac{k_1 k_0^4 D_1 D_0^{m+n+1} - 2D_0^n - (4n+1) D_0^{n-1}}{2mD_0^{m-1} + 8k_2 k_0^4 \gamma D_0^{-3}},$$

$$(6.8) \quad \bar{B} = \left\{ \left[k_0^4 \left(8k_2 \gamma \frac{1}{D_0^{m+2}} - k_0 \frac{D_1}{D_0} \right) + (2+2k_0 + k_0 k_0^4 \frac{D_1}{D_0}) \right] D_0^{m-1} \right\}^{-1} \times$$

$$\times \left\{ -k_0 \left[2m + (m-2) k_0^4 \frac{D_1}{D_0} \right] D_0^{m-2} + k_0^4 k_0 (m+1) D_0^{m-3} D_1 \right\} z_{01} \dot{z}_{01} +$$

$$+ \{ -2k_0 (2m+3) D_0^{m-2} + k_0^4 k_0 (m+2) D_0^{m-2} \} \dot{z}_{11} z_{01} +$$

$$+ \left\{ k_1 k_0^4 (n+2) D_1 D_0^{n-2} - \left[2n + (n-1) (4n+1) \frac{D_1}{D_0} \right] D_0^{n-1} \right\} z_{01} +$$

$$+ \{ [k_1 k_0^4 - (4n+1)] D_0^{n-1} \} z_{11} + k_0 k_0^4 (1 + D_0^{m-2}) z_{11} \dot{z}_{01} \}.$$

Rozwiązanie dla funkcji naprężeń możemy zatem przedstawić w postaci

$$(6.7) \quad z = [z_{00} + az_{01}(t) + a^2 z_{02}(t) + \dots] \varrho + [z_{10} + az_{11}(t) + a^2 z_{12}(t) + a^3 z_{13}(t) + \dots] \varrho^2 + [z_{20} + az_{21}(t) + a^2 z_{22}(t) + \dots] \varrho^3 + [z_{30} + az_{31}(t) + \dots] \varrho^4 + \dots$$

Zgodnie z warunkiem początkowym (3.3)₁ dla $t = 0$ otrzymujemy rozwiązanie dla stanu natychmiastowego

$$(6.8) \quad z_0 = z_{00} \varrho + z_{10} \varrho^2 + z_{20} \varrho^3 + z_{30} \varrho^4 + \dots$$

7. Określenie ugięcia $\bar{w}$ oraz wyznaczenie naprężeń σ_r i σ_φ

Mając określoną funkcję naprężeń z przejdziemy obecnie do wyznaczenia ugięcia $\bar{w}$. Funkcję tę wyznaczmy całkując równanie równowagi (2.7). Podstawiając do równania (2.7)₁ szereg potęgowy (4.5) otrzymujemy

$$(7.1) \quad \frac{d\bar{w}}{d\varrho} = -\frac{1}{z_0} \sum_{v=0}^{\infty} \bar{z}_v \varrho^v.$$

Występujące w tym wzorze symbole

$$(7.2) \quad \bar{z}_0 = 1, \quad \bar{z}_m + \frac{1}{z_0} \sum_{v=1}^m z_v \bar{z}_{m-v} = 0, \quad m \geq 1$$

są współczynnikami odwróconego szeregu określonymi w p. 6.

Całkując równanie (7.1) mamy

$$(7.3) \quad \bar{w} = K(t) - \frac{1}{z_0} \sum_{v=0}^{\infty} \bar{z}_v \frac{1}{1+v} \varrho^v,$$

gdzie K jest stałą całkowania (zależną od czasu), którą określimy z warunku brzegowego (3.2). Podstawiając do równania (7.3) $\varrho = 1$ otrzymujemy

$$(7.4) \quad K(t) = \frac{1}{z_0} \sum_{v=0}^{\infty} \frac{\bar{z}_v}{1+v},$$

gdzie

$$(7.5) \quad \bar{z}_v = \sum_{q=0}^{\infty} \bar{z}_{vq} \alpha^q, \quad \frac{1}{z_0} = \frac{1}{z_{00}} \sum_{q=0}^{\infty} \bar{z}_{0q} \alpha^q,$$

$$\bar{z}_{00} = 1, \quad \bar{z}_{0m} + \frac{1}{z_{00}} \sum_{q=1}^m z_{0q} z_{0, m-q} = 0.$$

Ostatecznie funkcję ugięcia (7.3) możemy przedstawić w postaci

$$(7.6) \quad \bar{w} = \frac{1}{z_{00}} \sum_{q=0}^{\infty} z_{0q} \alpha^q \left[\sum_{v=0}^{\infty} \sum_{q=0}^{\infty} \frac{1}{1+v} \bar{z}_{vq} \alpha^q (1 - \varrho^v) \right].$$

Na podstawie warunku brzegowego (3.2) z powyższego wzoru możemy określić funkcję ugięcia dla stanu natychmiastowego przyjmując $\alpha = 0$. Otrzymujemy wówczas

$$(7.7) \quad \bar{w}_0 = \frac{1}{z_{00}} \sum_{v=0}^{\infty} \frac{1}{1+v} \bar{z}_{v0} (1 - \varrho^v).$$

Ze wzoru (7.6) możemy również określić ugięcie środka membrany, zakładając $\varrho = 0$:

$$(7.8) \quad [\bar{w}(\varrho, t)]_{\varrho=0} = \frac{1}{z_{00}} \sum_{q=0}^{\infty} \bar{z}_{0q} \alpha^q \left(\sum_{q=0}^{\infty} \sum_{v=0}^{\infty} \frac{1}{v+1} z_{vq} \alpha^q \right).$$

Naprężenia w membranie obliczamy ze wzorów (2.6)

$$(7.9) \quad \sigma_r = C \sum_{v=0}^{\infty} \sum_{q=0}^{\infty} z_{vq} \alpha^q \varrho^v, \quad \sigma_\varphi = C \sum_{v=0}^{\infty} \sum_{q=0}^{\infty} (2v+1) z_{vq} \alpha^q \varrho^v;$$

dla stanu natychmiastowego ($\alpha = 0$) mamy

$$(7.10) \quad \sigma_{r0} = C \sum_{v=0}^{\infty} z_{v0} \varrho^v, \quad \sigma_{\varphi 0} = C \sum_{v=0}^{\infty} (2v+1) z_{v0} \varrho^v.$$

Dla dowolnej chwili t naprężenia w środku membrany są sobie równe. Zatem z zależności (7.9) dla $\varrho = 0$ otrzymujemy

$$(7.11) \quad \sigma_{rf} = \sigma_{\varphi f} = C \sum_{q=0}^{\infty} z_{0q} \alpha^q$$

oraz dla stanu natychmiastowego

$$(7.12) \quad \sigma_{rf_0} = \sigma_{\eta f_0} = Cz_{00}.$$

8. Liczbowe określenie współczynników pierwszego przybliżenia

W celu określenia wielkości naprężeń w zależności od czasu i bezwymiarowej współrzędnej ϱ rozpatrzmy możliwie najprostsze przybliżenie uwzględniające obydwa efekty, przyjmując rozwiązanie dla funkcji naprężeń w postaci

$$(8.1) \quad z = [z_{00} + az_{01}(t)]\varrho + [z_{10} + az_{11}(t)]\varrho^2.$$

Współczynniki z_{01} i z_{02} , jak wykazaliśmy, zależne są od współczynników $z_{00} = D_0$ i $z_{10} = D_1$. Te ostatnie jako funkcje γ i m zostały określone w pracy [2].

Określenie współczynników równania (8.1) wymaga ustalenia liczbowych wartości γ , m i n , które mogą zmieniać się w szerokim zakresie. Obliczenia przeprowadzono dla następujących wariantów:

- 1) $\gamma = 0,3 \cdot 10^{-2}$, $m = 1$, $n = 1$,
- 2) $\gamma = 0,3 \cdot 10^{-12}$, $m = 3$, $n = 3$,
- 3) $\gamma = 0,3 \cdot 10^{-30}$, $m = 5$, $n = 5$.

Wyniki obliczeń zamieszczamy poniżej w tablicy 1.

Tablica 1

	$\gamma = 0,3 \cdot 10^{-2}$ $m = 1$ $n = 1$	$\gamma = 0,3 \cdot 10^{-12}$ $m = 3$ $n = 3$	$\gamma = 0,3 \cdot 10^{-30}$ $m = 5$ $n = 5$
$D_0 = Z_{00}$	$9,8 \cdot 10^{-2}$	$2,572 \cdot 10^{-3}$	$3,83 \cdot 10^{-5}$
$D_1 = Z_{10}$	$-1,96 \cdot 10^{-2}$	$-2,86 \cdot 10^{-4}$	$-2,95 \cdot 10^{-6}$
Z_{01}	$-2,082t$	$-3,2103t$	$-5,1212t$
Z_{11}	$-0,841t$	$-1,452t$	$-3,022t$

9. Wnioski

Jak wykazaliśmy, podana w pracy [1] metoda rozwiązania ma zastosowanie również w rozpatrzonym przypadku złożonej deformacji membrany. Podstawowym rozwiązaniem jest rozwiązanie dla stanu natychmiastowego.

Zależny od czasu stan naprężenia i stan odkształcenia określa dwa wpływy: pełzania przejściowego i pełzania ustalonego z tym zastrzeżeniem, że proces ostatni w zagadnieniach geometrycznie nieliniowych membran w zasadzie nie może mieć miejsca. Wynika to ze zmienności naprężeń w czasie.

Przedstawione rozwiązanie należy traktować jako odnoszące się do stosunkowo niedługich okresów czasu. Wynika to stąd, że rozwinięcie dla małego parametru może określać jedynie początkowy zakres procesu nieliniowego pełzania.

Literatura cytowana w tekście

1. Z. BYCHAWSKI, *Large deflections of the elasto-creeping circular membrane*, Arch. Mech. Stos., 3, 4 (1965).
2. Z. BYCHAWSKI, *Duże ugięcia sprężyste nieliniowych membran kołowych*. Rozpr. Inżyn., 1, 14 (1966).
3. F.K.G. ODQVIST, *Applicability of the Elastic Analogue to Creep Problems of Plates, Membranes and Beams*, Creep in Structures, IUTAM Colloquium Stanford University, 1960.

Резюме

НЕЛИНЕЙНЫЕ ВОПРОСЫ УПРУГО-ПЛАСТИЧЕСКОЙ ДЕФОРМАЦИИ И ПОЛЗУЧЕСТИ КРУГОВЫХ МЕМБРАН

В работе авторы сформулировали вопрос сложной деформации нелинейной плоской мембраны кругового контура, проявляющий мгновенные упруго-пластические деформации и ползучесть.

Основная система двух дифференциальных, нелинейных уравнений для функций напряжения, а также, функция прогиба решаются при использовании метода степенных двойных рядов, заключающих малый физический параметр.

Эффективность этого метода иллюстрирует числовой пример.

Summary

NONLINEAR PROBLEMS OF ELASTIC-PLASTIC DEFORMATION AND CREEP OF A CIRCULAR MEMBRANE

The authors formulate the problem of combined nonlinear deformation of a plane circular membrane showing instantaneous elastic-plastic strain and creep.

The fundamental set of two nonlinear differential equations for the stress function and the deflection function is solved by the method of double power series involving a small physical quantity.

The efficacy of this method is illustrated by an example.

ZAKŁAD MECHANIKI OŚRODKÓW CIĄGŁYCH
INSTYTUTU PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW TECHNIKI
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Praca została złożona w Redakcji dnia 21 października 1965 r.